

Het kan wél!

**Verkiezingsprogramma van
D66 Aalsmeer
voor de gemeenteraadsverkiezingen
van 18 maart 2026**

Voorwoord

Beste Aalsmeerder, beste Kudelstaarter,

Hierbij weer een dik boekje met onze voornemens voor de komende vier jaar. 36 pagina's met visies en ideeën. We willen het altijd graag korter, maar er zijn gewoon te veel ideeën die benoemd moeten worden. En we vinden dit noodzakelijk. Op deze plannen kunt u ons de komende vier jaar tenslotte afrekenen.

We zouden ook kunnen zeggen; we zijn voor goed en betrouwbaar bestuur. We willen dat de inwoners niets te kort komen. Beter openbaar vervoer, meer woningen, minder verkeersproblemen, minder belastingen. Veel leuke dingen, geen enge dingen. Maar die dromen hebben alle partijen. We moeten ook laten zien of het mogelijk is, en zo ja; hoe we die dromen laten uitkomen. Dus geen algemene stellingen, maar concrete oplossingen. Zoals u van ons gewend bent.

We leven in 'interessante tijden'. Oorlog en ellende zijn tot aan onze voordeur gekomen, maar gelukkig nog niet binnengetreden. We hebben inmiddels veel nieuwe inwoners onderdak kunnen bieden die wel het geweld bij hen zagen binnentreden. De nationale politiek is zich ook op deze dreigende situaties gaan richten en hebben we gemerkt dat oude vrienden niet altijd betrouwbare vrienden zijn.

Dat kan reden geven om negatief -, of zelfs bang te worden. Maar laten we dat niet doen. Er zijn nog genoeg zaken die wel goed gaan. Er is nog genoeg geluk in onze directe omgeving te vinden. En we hebben het grote voorrecht dat wij wel voor een groot gedeelte onze toekomst in volle vrijheid kunnen vormgeven.

En zelfs onvermijdelijke zaken zoals klimaatverandering, de noodzakelijke energietransitie en de problemen die dat oplevert kennen een positieve kant. We zien allerlei nieuwe technieken en oplossingen opkomen die er misschien niet zo snel waren geweest als we niet tegen die crises hadden aangekeken.

We zijn nog steeds een rijk land en een redelijk rijke gemeente waar we ook voor mensen kunnen zorgen die wat meer steun nodig hebben om van het leven te kunnen genieten. En we leven in een bruisende gemeente, waarbij Aalsmeer en Kudelstaart een woonplaats bieden aan mensen die van hun omgeving genieten. En waar regelmatig een feestje wordt georganiseerd.

Laten we dus niet alleen dankbaar zijn voor al het moois dat ons is gegeven, maar vooral ook genieten van de vele voorrechten die ons toevallen. Het kan immers niet zo zijn dat wanneer je het leven leidt waar veel mensen op deze wereld naar streven, je er niet van geniet.

We kunnen met elkaar onze mooie samenleving in stand houden, nog mooier maken, en met zo veel mogelijk mensen delen. En wij hopen uiteraard dat wij ons steentje daaraan bij mogen dragen.

Veel leesplezier en succes,

Sybrand de Vries
Lijsttrekker D66 Aalsmeer

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	4
1. Wonen	5
Tijdelijke opvang	7
2. Mobiliteit	9
Openbaar vervoer	10
3. Klimaat, duurzaamheid en energie	12
Klimaat en Energie	12
Duurzaamheid	14
Duurzame Ontwikkeling	15
4. Leefomgeving en groen	16
Natuur, landschap en water	17
Schiphol	19
5. Zorg en welzijn	21
Gezondheid en Preventie	22
Bewegen en Ontspannen	24
Armoede en Schuldhelpverlening	25
6. Economie	26
7. Onderwijs	28
8. Kunst en Cultuur	29
9. Meedoen, bestuur, organisatie en financiën	31
10. Bestuur, financiën en dienstverlening	33
11. Veiligheid en Weerbaarheid	35

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van D66 voor de gemeenteraadsverkiezingen van woensdag 18 maart 2026. Het programma vormt de leidraad voor de lokale fractie voor de periode 2026– 2030. Het programma volgt in de basis, zoals gebruikelijk, de vijf richtingwijzers D66¹. Deze zijn gebaseerd op een evenwichtige balans tussen de mens en de samenleving van mensen.

Deze wijzers zijn in dit verkiezingsprogramma neergelegd in een aantal hoofdstukken die tot stand zijn gekomen na consultatie met de leden van D66 Aalsmeer, inwoners van Aalsmeer en belangenorganisaties.

Op die basis zouden we vele pagina's meer hebben kunnen neerschrijven en we hebben dus een selectie moeten maken. Niettemin heeft dit toch weer geleid tot een groot aantal pagina's. En dan zijn we nog steeds niet geheel volledig.

We hopen echter wel dat er op deze pagina's genoeg te vinden is om de Aalsmeerse kiezer mee te verleiden. Dit zijn immers niet alleen de ideeën van de schrijvers van dit verkiezingsprogramma, maar vooral ook de ideeën van de inwoners van Aalsmeer. Om wie dit uiteindelijk allemaal draait.

En waar die woorden het papier hier hebben geraakt, betekent dat natuurlijk niet dat D66 Aalsmeer de komende jaren stopt met het praten met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dit verkiezingsdocument zal echter wel de richtlijn worden dat de fractie van D66 Aalsmeer als uitgangspunt van de politiek in de jaren 2026-2030 zal gebruiken.

In het navolgende document wordt met 'Aalsmeer' de Gemeente Aalsmeer bedoeld, waar natuurlijk Kudelstaart bij hoort. In dit document schetsen wij een toekomstbeeld voor de komende Raadsperiode, waarin wij beschrijven hoe we de gemeente voor ons zien, of zien worden.

Wij hopen dat dit programma voor de lezer voldoende aanleiding is om een stem op D66 uit te brengen. Maar in ieder geval: Ga Stemmen!

¹ De vijf richtingwijzers van D66 zijn: 1. Vertrouw op de eigen kracht van mensen; 2. Beloon prestatie, deel welvaart; 3. Denk en handel internationaal; 4. Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving; 5. Koester de grondrechten en gedeelde waarden.

1. Wonen

Visie:

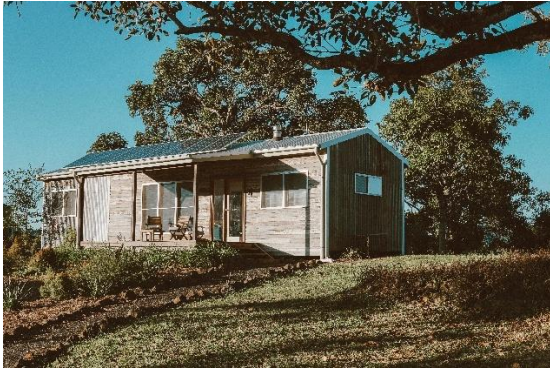
Wonen is een van de meest fundamentele rechten van iedere inwoner van Nederland. De woningmarkt zit vast door een veelheid aan factoren, zoals een tekort aan passende woningen en marktontwikkelingen waardoor de prijs van een woning onbetaalbaar dreigt te worden. Daar komt bij dat Aalsmeer een hoog percentage eengezinswoningen kent en een laag percentage sociale huurwoningen. De woningmarkt in Aalsmeer is mede daardoor uit balans. We willen de komende jaren meer balans krijgen in die markt, en we hopen dat de volgende punten ons daarmee gaan helpen.

Acties:

- *Appartementen*; Er moeten meer appartementen(complexen) worden gerealiseerd. Deze sluiten beter aan bij de huidige woonbehoefte die er in de gemeente Aalsmeer en onze regio bestaat, zowel bij eenpersoonshuishoudens in het algemeen als in het kader van de behoefte aan 'doorstroomwoningen';
- *Bouwhoogte*; De maximale bouwhoogte van appartementencomplexen wegen we af op basis van de bestaande woonomgeving, maar zal in ieder geval niet leiden tot meer dan vijf verdiepingen;
- *Parkeernormen*; De parkeernorm bij nieuwbouwprojecten moet passen bij de doelgroep waarvoor gebouwd wordt; dit kan aanleiding geven tot lagere parkeernormen en daardoor meer ruimte voor woningbouw;
- Mogelijkheden tot het *optoppen* van complexen en splitsen van woningen worden onderzocht;

- *Goedkope koopwoningen*; In de huidige Woonvisie is het aanbod goedkope koopwoning omgezet naar het ontwikkelen van goedkope huurwoningen omdat het oorspronkelijke koopsegment als vanzelf richting een hoger segment verdwijnt. Om goedkope koop weer mogelijk te maken moeten bindende maatregelen zoals erfpacht, blijvende kettingbedingen, of terugkoopverplichting worden onderzocht;
- *Middenhuur*; Het gebrek aan huurwoningen kent inmiddels net zo een grote krapte in het middensegment als in het sociale segment. Met woningcorporaties en ontwikkelaars worden afspraken gemaakt om voldoende huurwoningen in het middensegment te realiseren.
- *Tijdelijke woningen voor eigen gebruik*; Het moet mogelijk zijn, wanneer daar op eigen perceel ruimte voor is, tijdelijke woningen voor familieleden of mantelzorgers te bouwen, al dan niet in de vorm van 'tiny houses', aanleunwoningen of 'kangoeroe woningen';
- *Woningdelen*; Het wordt mogelijk gemaakt dat meerdere huishoudens in één woning samenwonen. Vergunningen voor woningdelen en woningsplitsing worden op een betaalbaar niveau gesteld, zodat het aantrekkelijker wordt om in bestaande huizen met meer mensen te wonen. Misbruik van deze regeling zal als vanzelfsprekend worden tegengegaan;
- *Kamerverhuur*; Kamergewijze verhuur wordt beperkt tot een maximum van twee per woning, naast de hoofdbewoner. Weliswaar kan kamerverhuur een deeloplossing voor het woningtekort zijn, maar we zien ook misbruik bij het toestaan van te veel huurkamers op een adres;
- *Volkshuisvestingsfonds*; Onderzoeken of het aantal van 15 woningen (daarboven geldt de voorgeschreven woningdifferentiatie o.g.v. de Woonvisie) naar beneden moet worden bijgesteld en/of op een andere wijze kan worden gehanteerd bijvoorbeeld met een afdracht aan een in te richten Volkshuisvestingsfonds. Met de financiële middelen die in dit fonds worden gestort kan de gemeente een bijdrage leveren aan de bouw van betaalbare woningen;
- *Lang Leven Thuisomgeving*; De pilot van een 'Lang Leven Thuisomgeving' wordt uitgebreid naar andere wijken. Op dit ogenblik vindt er een proef plaats in de Hornmeer waarbij mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven leven doordat huisartsen en welzijnszorg dicht in de buurt, op loopafstand wordt georganiseerd, ook wanneer de zorgvraag toeneemt;
- *Geclusterd wonen*; Geclusterd wonen moet worden gefaciliteerd, dat wil zeggen een woonvorm waarbij zelfstandige en toegankelijke levensloopbestendige woningen bij elkaar staan in een cluster, met gemeenschappelijke ruimten voor ontmoeting en sociale activiteiten en de mogelijkheid van zorg of ondersteuning op afroep;
- *Doorstroomondersteuning*; Inwoners in een, naar eigen beleving, te ruime eengezinswoning worden ondersteund met behulp van een doorstroom consulent/makelaar op weg naar een passend appartement, dan wel geholpen met het geschikt maken van de eigen woning voor (kamergewijze) verhuur;
- *Huisvesting statushouders*; Aalsmeer blijft, als vanzelfsprekend, voldoen aan de taak om statushouders te huisvesten, waar nodig als een van de groepen die gebruik kan maken van de urgentieregeling zoals deze nu ook al van kracht is.

Tijdelijke opvang

Een specifieke vorm van huisvesting is die voor de tijdelijke opvang van specifieke groepen. Deze vorm legt maar een beperkt beslag op de reguliere woningvoorraad omdat ze vaak op plaatsen gerealiseerd worden waar geen reguliere woningen kunnen worden gebouwd (bijvoorbeeld in verband met LIB-restricties = Luchthaven Indelingsbesluit) en ze veelal in de vorm van (kleine) appartementen kunnen worden neergezet.

- *Jongerenwoningen*; Op plekken waar slechts tijdelijke bewoning mogelijk is moet er ruimte worden gemaakt voor het realiseren van jongerenwoningen. Deze woningen worden gebruikt voor de huisvesting van jongeren binnen een bepaalde leeftijdsgroep. Bij het verstrijken van de maximumleeftijd moeten deze jongeren doorstromen naar de reguliere woningvoorzieningen.
- *Economisch daklozen en crisisopvang*; Economische daklozen zijn mensen zonder woning die wel een regulier inkomen hebben. Zij kunnen dus wel een woning betalen, maar kunnen die zo snel niet vinden. Hiervoor moeten voldoende woningen beschikbaar zijn om ze voor een overbruggingsperiode te huisvesten. Van deze locaties kunnen ook mensen in een crisissituatie gebruik maken. Tot die laatste categorie horen mensen die om wat voor een reden dan ook tijdelijk niet van hun eigen huis gebruik kunnen maken.
- *Arbeidsmigranten*:
 - De ondernemer is primair verantwoordelijk voor huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten minimaal volgens de Roemernorm; dat betekent niet alleen de tussenpersoon/bemiddelaar/uitzendbureau maar ook de 'afnemer'; de uiteindelijke werkgever;
 - De onderkomens voor tijdelijke arbeidsmigranten worden gesitueerd op geconcentreerde plaatsen met voldoende sociale en recreatieve voorzieningen zodat de arbeidsmigranten in staat worden gesteld een kwalitatief goed leven te hebben;
 - Langdurige arbeidsmigranten (mid-stay en long-stay) zijn in principe reguliere woningzoekenden met een integratiebehoefte, en moeten via de reguliere wegen voorzien in woonruimte.
- *Asielzoekers en Oekraïneopvang*:
 - De huidige, landelijk verdeling van asielzoekers wordt in Aalsmeer gecombineerd met de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Een vluchteling is een vluchteling en we zijn erop tegen dat vluchtelingen onderling via een label een verschillende status verwerven.

- o Aalsmeer heeft een goede reputatie wat betreft de opvang van Oekraïense vluchtelingen, zowel via de gemeentelijke kanalen als bij via de particuliere opvang. Les die hierbij getrokken wordt is dat opvang met een regionale focus ten opzichte van de thuisregio goed werkt omdat het tot een betere sociale en ondersteunende hulpverlening leidt. Ondersteuning vindt plaats via mensen die de eigen taal spreken en de cultuur kennen. Wij pleiten daarom voor een betere coördinatie en verdeling bij de opvang van vluchtelingen.

2. Mobiliteit

Visie:

Mobiliteit is een van de belangrijkste onderwerpen van gesprek wanneer men praat met de inwoners van Aalsmeer en Kudelstaart. Mobiliteit bepaalt hoe vrij en verbonden mensen zich voelen. D66 kiest voor een bereikbare en leefbare gemeente.

Bereikbaarheid gaat hand in hand met gezondheid, veiligheid en duurzaamheid. Waarbij fietsen en lopen maximaal worden ondersteund. Dat vraagt om goed onderhouden fietspaden, veilige schoolroutes en prettige wandelverbindingen. De auto is te gast in woonstraten, zodat mensen zich veilig voelen in buurten en buurten leefbaarder worden.

Het openbaar vervoer moet een aantrekkelijk en betrouwbaar alternatief zijn voor de auto, dus pleit D66 voor een hogere frequentie van de belangrijke busverbindingen, betere aansluitingen met treinverbindingen en een toegankelijk onderliggend netwerk van (openbaar)vervoer in de wijken, ook voor mensen met een beperking. Daarom is flexibel vervoer op afroep noodzakelijk. Zo blijft elke kern bereikbaar.

Inwoners van Aalsmeer en Kudelstaart moeten kunnen werken of studeren in de metropoolregio Amsterdam en liefst mogelijk ook in de omringende randstad (Haarlem, Utrecht, Leiden), met acceptabele reistijd. Wij moeten daarom inzetten op: 1. snelle doorgaande openbaar vervoerverbindingen en 2. goede P+R voorzieningen om met fiets of auto op deze doorgaande lijnen te kunnen overstappen.

Acties:

- *De Knip*; De geplande opheffing van de "knip" in de Burgemeester Kasteleinweg tussen de Zwarteweg en de J.C. Mensinglaan wordt zo snel mogelijk tot stand gebracht. Hierdoor worden de wijken ontlast van doorgaand verkeer;

- *Fietsnetwerk*; Er moet een fietsplan worden ontwikkeld met als uitgangspunt dat de fiets een goed en veilig alternatief is voor de auto. Dat betekent veilige en zo veel mogelijk vrije fietspaden met een duurzame en veilige wegbedekking en alternatieve fietsroutes die zorgen dat er op een snellere manier dan de auto door de gemeente gereisd kan worden. Er wordt aangesloten op de fietssnelwegen die in de omliggende gemeenten worden aangelegd en die op een optimale wijze door de gemeente worden doorgetrokken;
- *Snelheidshandhaving*; Met de inzet van mobiele apparatuur moet er meer op snelheidsovertredingen wordt gecontroleerd in nauwe samenspraak met de betreffende buurt of wijk;
- *Parkeren*; Parkeren moet vrij zijn voor inwoners, bezoekers, werkenden en winkelbezoek. Wel kan er gekeken worden naar tijdelijk parkeren met ontheffing voor lokale inwoners (blauwe zones) waar er sprake is van parkeeroverlast, bijvoorbeeld door Schipholparkeren;
- *Verkeerscirculatieplan Aalsmeer*; De voorgestelde maatregelen uit het verkeerscirculatieplan moeten zo snel mogelijk uitgevoerd worden, inclusief een bredere toepassing van de 30 km/u snelheidslimiet zolang 40 km/u nog geen optie is.

Openbaar vervoer

D66 vindt dat er een oplossing geboden moet worden voor het probleem van het gebrekkige interne openbaar vervoer binnen de gemeentegrenzen. Hierbij worden de oplossingen die in andere landelijke gemeenten zijn gevonden en ontwikkeld als voorbeeld genomen. Te denken valt aan bijvoorbeeld een cirkelbus door de wijken, maar ook aan samenwerking tussen aanbieders van vervoer, zoals het Wmo-vervoer, het leerlingenvervoer en maatschappelijke initiatieven zoals ANWB automaatje. Samenwerking met de omliggende (landelijke) gemeenten, ook aan de andere kant van de grens met Zuid-Holland (Kaag en Braassem, Nieuwkoop) en Utrecht (Ronde Venen), ligt voor de hand.

Acties:

- *Gemeentelijk openbaar vervoer*; Aalsmeer moet het initiatief nemen voor het ontwikkelen van een vorm van gemeentelijk openbaar vervoer. Dit gemeentelijk openbaar vervoer is bedoeld voor het vervoer binnen de gemeentegrenzen en vlak daarbuiten en dient goed aan te sluiten bij het reguliere openbaar vervoer;

- *Gemeentelijkvervoer app*; Er wordt een gemeentelijkvervoer app ontwikkeld; deze moet alle openbaarvervoeropties binnen de gemeentegrenzen in een app beschikbaar maken;
- *Regionaal vervoer*: D66 zet in op een grotere samenwerking met de Zuid-Hollandse gemeenten om de openbaarvervoerlijnen door te trekken over de provinciegrenzen;
- *Tramlijn Schiphol*: De Amstellijn dient vanuit Uithoorn via Aalsmeer naar Schiphol te worden doorgetrokken. Hierbij dient deze lijn te worden betrokken bij het zogenaamde 'doortrekken van de Zuid As' richting Haarlemmermeer en Schiphol.

3. Klimaat, duurzaamheid en energie

Klimaat en Energie

Visie:

Toekomstgericht en lokaal samenwerken aan een duurzaam Aalsmeer en Kudelstaart. De energietransitie staat centraal in de ambitie om de gemeente Aalsmeer klaar te maken voor de toekomst. We geloven dat een schone en duurzame energievoorziening niet alleen beter is voor het milieu, maar ook voor onze inwoners, onze ondernemers en onze lokale gemeenschap.

We staan de komende jaren voor een enorme verandering, en verbetering, wat betreft het energiegebruik. Uit de laatste rapporten blijkt dat we wat betreft de opwek van schone energie voorlopen op de oorspronkelijke planning, zowel in Nederland als wereldwijd. Dit trend moeten we doorzetten willen we nog enigszins in de buurt komen van de klimaatafspraken.

In de gemeente Aalsmeer zijn nog grote stappen te zetten en we moeten er de komende jaren dus de schouders onder zetten.

Acties:

- *Kennis*; De gemeente maakt optimaal gebruik van alle kennis die op dit moment aanwezig is om te komen tot een brede verduurzaming van zowel gemeente als bij de inwoners. Met een belangrijke coördinerende taak om de ideeën, plannen en kennis bij de inwoners op te halen en met hen te delen;
- *Financiering*; De gemeente dient te informeren en waar nodig te bemiddelen, faciliteren en financieren om het voor alle inwoners mogelijk te maken hun huis te verduurzamen. Dit betekent dat de gemeente niet alleen passief voorlicht, maar ook actief de inwoners benaderd om de klimaatdoelstellingen te halen. De

energietransitie dient voor huishoudens zo veel mogelijk woonlastenneutraal te zijn;

- *Regionale Energie Strategie*; De energietransitie maakt dat we uiteindelijk overstappen van fossiele brandstoffen naar een duurzame energieopwekking. De zoekgebieden die in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) worden in de komende periode verder uitgewerkt. Rekening houdend met de gezondheid van inwoners, landschappelijke inpassingseisen en milieufactoren zoals geluid, reflectie etc. En rekening houdend met de transformatie van de glastuinbouw naar een duurzame glastuinbouw. Sowieso is een eis dat inwoners ook de lusten van de opwek van energie kunnen ontvangen.
- *Fossielvrije gemeente*; De gemeente Aalsmeer is in 2050 energie onafhankelijk van fossiele brandstoffen. De gemeente volgt hierin samen met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties de route die is vastgelegd in het Masterplan Energie;
- *Energienetwerk, energie-hubs en energie-eilanden*; De energietransitie betekent een zwaardere belasting van het stroomnetwerk. In veel gevallen betekent dit het aanleggen van een zwaarder (wissel)stroomnetwerk.
 - Wij willen naast de verzwaring van het wisselstroomnetwerk streven naar het aanleggen van lokale parallelle netwerken voor gelijkstroom. Dit ontlast niet alleen het bestaande stroomnetwerk, maar vergroot ook de mogelijkheden voor het opwekken van energie in wijkverband en het optimaliseren van een 'smart grid' met betrekking tot energievoorziening en voorkomt uitval van essentiële systemen bij overbelasting van het wisselstroomnetwerk;
 - We stimuleren en organiseren energiehubbs waarbij er vooral tussen bedrijven wordt samengewerkt om energie op te wekken en beter te delen en te verdelen zodat het centrale elektriciteitsnet wordt ontlast;
 - We onderzoeken de aanleg van energie-eilanden waarbij er binnen een bepaald gebied een mate van zelfvoorziening op het gebied (opwek, opslag en delen) van energie plaats vindt dat bijdraagt aan de robuustheid van het energienetwerk en dat binnen dat gebied kan blijven functioneren in tijden van stroomuitval en in crisissituaties;
- *Elektrische laadpalen*; Er dient een plan te komen voor een verhoging van de gemeentelijke dekking van openbare laadpalen voor elektrische voertuigen.
- *Verduurzaming gemeentelijke gebouwen*; De gemeente heeft de taak zijn eigen gebouwen te verduurzamen;
- *Energieopwekking (gemeentelijke) gebouwen*; Gemeentelijke gebouwen worden, zover de (architectonische) regels toelaten benut voor het opwekken van zonne-energie, of ingezet als 'groen dak'. De gemeente zal eenzelfde beleid stimuleren bij bedrijven en particulieren;
- *Verduurzaming bedrijfsgebouwen*; Bedrijven doen mee aan de energietransitie en worden zo snel als mogelijk duurzaam en klimaat/energieneutraal. De gemeente vormt een spil om al ondernemers van de juiste informatie te voorzien en een kennisnetwerk en samenwerking te faciliteren.
- *Autodelen en leenauto's*; Iedere wijk of buurt heeft op loopafstand een plaats voor het aanbieden van gemeenschappelijke elektrische vervoermiddelen op basis van (deel)abonnementen of andere gemeenschappelijke overeenkomsten.
- *Afvalscheiding*; De gemeente Aalsmeer scheidt zijn afval op de meeste gebieden al vrij goed. Een probleem blijft nog steeds de scheiding van het organische (keuken)afval. De gemeente zal via regelmatige en voortdurende voorlichting en

samenwerking met de inwoners tot een sterke toename van de scheiding van dit 'groene-bak-afval' komen zodat de landelijke normen ook op dit gebied gehaald worden.

- *Energieneutraliteit*; (nieuwe)Bouwprojecten dienen energie-neutraal te worden opgeleverd in lijn met de landelijke ambitie om uiteindelijk tot een energie-neutrale samenleving te komen;
- *Warmtenetten*; Er worden op dit moment plannen gemaakt en gerealiseerd voor warmtenetten. In eerste instantie zal dit ten goede komen aan bedrijven, maar ook zal moeten worden onderzocht of deze warmtenetten voor huishoudens gebruikt kan worden;
- *Zonnepanelen*; Er moet (nog steeds) worden ingezet op een sterkere uitbreiding van het aantal zonnepanelen, op daken en boven parkeergelegenheden.

Duurzaamheid

Duurzaamheid betekent dat iets op lange termijn houdbaar is zonder dat er merkbaar verlies optreedt. Dat geldt zowel voor tastbare zaken zoals gebruiksartikelen, als voor niet-tastbare zaken zoals bijvoorbeeld de economie of de samenleving.

Wij geloven daarom dat duurzaamheid een uitgangspunt moet zijn bij alles wat we doen. Verspilling is een luxe die we ons niet meer kunnen veroorloven. Omdat het einde in zicht komt wat betreft de beschikbaarheid van schaarse grondstoffen moeten we producten circulair maken. We bedoelen hiermee dat we niet langer dingen zomaar weggooien of verbranden, maar dat we ze repareren of uit elkaar halen en hergebruiken (Repair café's).

In het verlengde daarvan moet de gehele economie uiteindelijk circulair worden. Dat komt erop neer dat alle deelnemers, zowel producenten als consumenten, moeten samenwerken om alle producten en diensten zo veel mogelijk duurzaam en circulair te maken.

Duurzame Ontwikkeling

In 2015 zijn door de Verenigde Naties de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen vastgesteld. Deze zijn de opvolgers van de voorafgaande Millennium doelstellingen die zich met name richtten op het uitbannen van wereldwijde armoede.

De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen zijn breder opgesteld en bevatten maar liefst 17 onderwerpen en 169 doelstellingen die voor alle landen als leidraad kunnen worden genomen om te werken aan een duurzaam welzijn en een duurzame welvaart voor iedereen. Deze ontwikkelingsdoelstellingen zijn zo geformuleerd dat ze niet alleen de aangesloten landen als leidraad kunnen dienen, maar ook individuele personen en bedrijven.

Actie:

- De gemeente sluit zich aan bij de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen zoals die zijn geformuleerd door de VNG en verwoord in hun campagne Gemeenten4GlobalGoals.

4. Leefomgeving en groen

Visie:

De leefomgeving draagt sterk bij aan het woongenot, aan vitaliteit en aan een betere sociale verbinding binnen de woonbuurt en de gemeente. Verrommeling en slecht onderhoud dragen bij aan een gevoel van onbehagen en onveiligheid, en zorgen op hun beurt dat mensen zelf minder aandacht aan het schoonhouden van hun omgeving besteden.

De gemeente moet zich inzetten om het de aantrekkelijkheid van landschap, dorpsgezicht (waaronder lintbebouwing) te beschermen en te herstellen, zodat Aalsmeer ook voor toekomstige generaties een aantrekkelijke woonomgeving blijft. Voorkomen moet worden dat bedrijventerreinen en verkeersinfrastructuur de schoonheid van ons cultuurlandschap beschadigen, en waar dat is gebeurd moeten we bekijken welk herstel mogelijk is. In dit kader moeten we ook vasthouden aan de vastgestelde bestemming van percelen, en voorkomen dat deze ongecontroleerd een commerciële of industriële aanwending krijgen.

Acties:

- *Groene samenwerking*; Het opstellen van een plan van samenwerking voor het onderhoud van het openbaar groen waarbij er op eenvoudige wijze kan worden samengewerkt met de inwoners op al dan niet tijdelijke basis. Er is in Aalsmeer

veel kennis aanwezig op gebied van onderhoud van bloemen, planten en perken en die kennis kan beter dan nu benut worden. Hiertoe ook inwoners uitnodigen met behulp van het Right to Challenge;

- *Bermplan*; Naast het bestaande bomenplan wordt er ook een bermplan opgesteld waarin duidelijk wordt weergegeven op welke wijze bermen en openbaar groen worden bijgehouden, op welke wijze deze ingericht worden met nadruk op veelzijdigheid, ecologische verbindingen en insectenbeheer;
- *Aantrekkelijke inrichting openbare ruimte*; We zetten in op een groene, op bewegen gerichte en inspirerende (kunst)inrichting van de openbare ruimte. Dit draagt bij aan een vitale gemeenschap. Wijken en buurten verkrijgen daarmee een open en groene atmosfeer wat het buurtcontact ten goede komt;
- *Stimuleren en faciliteren eigen erf*; We zetten inwoners aan om tussen de openbare ruimte en het privéterrein groene afscheidingen te realiseren en we stellen hier betere regels voor op;
- *Slimme afvalbakken*; Slimme technologie en innovatie maakt het mogelijk dat oplossingen worden geboden voor de uitdagingen van nu. Denk aan de fixi meldingen over overvolle afvalbakken in de openbare ruimte. Door een sensor te plaatsen in deze bakken ziet de ophaaldienst in een oogwenk wanneer bakken geleegd moeten worden. Zo zijn er meer uitdagingen die slim opgelost kunnen worden.

Natuur, landschap en water

Visie:

Aalsmeer is redelijk dicht bebouwd, maar bestaat ook voor een groot deel uit natuur. De schoonheid van die waardevolle plekken moeten we koesteren, beschermen en versterken. Daar waar bouwmogelijkheden zijn voor bedrijfsgebouwen moeten die een groene uitstraling hebben, zodat ze passen in het landschap.

Het Westeinderplassengebied vormt het grootste natuurgebied, maar ook het Oosteinderpoelgebied is ecologisch gezien een belangrijk natuurgebied. Verder zijn er door de gemeente heen diverse kleinere natuurplekken.

Acties:

- *Natuurvisie water & bovenlanden*; Er moet een gezond evenwicht bestaan tussen bebouwing, recreatie en natuur. Daarom moet er rond het water en bovenlanden gebied een aparte natuurvisie worden opgesteld die de natuurontwikkeling en het natuurbehoud op de voorgrond stelt;
- *Stadsecoloog*; De gemeente zal een 'stadsecoloog' (dan wel 'dorpsecoloog') in dienst nemen om beter inzicht te krijgen en toezicht te houden op de natuurwaarden en landschapskwaliteiten binnen de gemeente. Waar dit verloren is gegaan moet herstel de inzet zijn;
- *Handhaving te water en in de natuur*; De handhaving in de natuurgebieden en op het water is sterk verbeterd. Echter, er wordt ook meer gebruik gemaakt van deze gebieden. Hierdoor is er nog steeds sprake van een onaanvaardbare vervuiling en overlast. Er dient een jaarlijkse evaluatie van handhaving en maatregelen plaats te vinden welke leidt tot een effectieve handhaving op gebied van vervuiling, vandalisme, en snelheidsovertredingen op het water;
- *Natuurbeschermingsorganisaties*; De gemeente blijft nauw samenwerken met de Bovenlanden als unieke vorm van een particuliere vertegenwoordiger van het algemeen belang op het gebied van Aalsmeerse natuur en cultuur waarbij gezamenlijke coördinatie zal leiden tot een hogere natuurwaarden in de Aalsmeerse groengebieden;
- *Natuurlijk groen*; Parken, groen- en bermgebieden en toevallige natuurrijke gebieden moeten zo ingericht en beheerd worden dat er sprake kan zijn van een plaatselijk evenwichtige biotoop. Dat wil zeggen, een omgeving waarin de natuur en natuurlijke processen een zelfstandig evenwicht vormen en bijdragen aan de lokale soortenrijkdom. Er zal bij het beheer alleen gebruik gemaakt worden van natuurlijke of milieuvriendelijke bestrijdingsmiddelen;
- *Water en bodem sturend*; Waterveiligheid, waterberging en waterkwaliteit hebben invloed op ruimtelijke keuzes. Water en bodem sturend wordt daarom een leidend principe in de ruimtelijke ordening;
- *Klimaatadaptieve wijken*; Wijken worden klimaatadaptief ingericht, dat wil bijvoorbeeld zeggen regenwater wordt afgekoppeld van het riool, er wordt voldoende openbaar groen aangelegd, in plannen wordt zorggedragen voor groene daken en gevels en betegelde tuinen worden ontmoedigd;
- *Westeinderscheg*; De Westeinderscheg is een Provinciaal initiatief om de natuur en recreatiewaarde tussen Amsterdam en de provinciegrens met Zuid-Holland te ondersteunen. Aalsmeer dient de afspraken die in dit verband zijn gedaan te gebruiken om een grootschalige natuurontwikkeling en -ondersteuning in het Ringvaart en plassengebied tot stand te brengen;
- *Rem op recreatieparken*; Gezien de druk op natuur en milieu dient er een grens gesteld te worden aan de recreatie en recreatievoorzieningen binnen het watergebied in de gemeente Aalsmeer. Dit betekent geen teruggang, maar ook geen uitbreiding. We zien een te grote druk op de natuur en dan met name een te grote faunadruk; de vogels en de vissen. Dat betekent dat er bij het ontwikkelen van de Omgevingsvisie geen verdere ruimte wordt geboden aan het inrichten of uitbreiden van recreatieparken, of -parkjes, in welke vorm dan ook;
- *Schone Lucht Akkoord*; De gemeente Aalsmeer dient zich aan te sluiten bij het 'Schone Lucht Akkoord'. Dit is een landelijke samenwerking tussen Rijk, provincies en de deelnemende gemeenten om de luchtkwaliteit te verbeteren;
- *Natuurontwikkeling bedrijven*; Bedrijfsgebouwen zullen moeten bijdragen aan de natuurontwikkeling in de directe omgeving. Hierbij kan gedacht worden aan het

beplanten van de bedrijfsgebouwen, het planten van bomen en het aanleggen van vijvers op – of in de nabijheid van de bedrijventerreinen.

Schiphol

De omvang van Schiphol is geen vaststaand gegeven, maar het resultaat van politieke keuzes. Keuzes waarin economische belangen – nationaal, regionaal en lokaal – telkens opnieuw moeten worden afgewogen tegen hun gevolgen voor milieu, gezondheid en leefbaarheid.

Aalsmeer heeft een sterke economische en sociale verbondenheid met Schiphol en Amsterdam. Een aanzienlijk deel van onze beroepsbevolking werkt luchthaven-gerelateerd. De bloemensector maakt intensief gebruik van de luchtvracht-infrastructuur. Schiphol is daarmee een belangrijke motor van onze welvaart, maar ook een bron van geluidshinder en luchtvervuiling. D66 Aalsmeer kiest voor een realistisch evenwicht tussen werk en welzijn. Wij erkennen de economische betekenis van Schiphol, maar vinden dat verdere groei niet vanzelfsprekend is. De leef kwaliteit van onze inwoners moet altijd een medebepalende factor blijven.

We zetten als D66 Aalsmeer in op de volgende punten:

- *MKBA*; We ondersteunen de uitkomsten, conclusies en aanbevelingen van de Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (zie <https://ce.nl/publicaties/mkba-groei-en-krimp-schiphol-analyse-van-groei-en-krimp/>) waaronder het terugbrengen van het aantal vluchten tot beneden de 400.00 en een aanpassing van het bedrijfsmodel van Schiphol. Dit alles niet alleen vanwege de belangrijkste reden; de verbetering van de volksgezondheid, maar ook vanwege een betere economische uitkomst voor Aalsmeer en voor de regio op de lange termijn.
- *Landelijke lobby*; We zetten in onze landelijke D66 lobby in op:
 - Het centraal stellen van de volksgezondheid in de discussie over Schiphol
 - De uitkomsten van de MKBA
 - 'Slimme' krimp van het totaal aantal vluchten met name inzake 'prijzvechters' en de 'randen van de nacht', waarbij de mogelijkheid van de opening van Lelystad Airport niet onbesproken kan zijn. Hierbij moet te allen tijde voorkomen worden dat de vrijkomende ruimte op Schiphol weer kan worden ingevuld. Hiervoor geldt dat leefbaarheid en gezondheid voorop staan en krimp van Schiphol tot beneden de 400.000 vluchten (zie uitkomsten MKBA);
 - Vermindering van het aantal vluchten over Aalsmeer en Kudelstaart

- Verruiming van de definitie 'nachtvluchten' naar 23:00 – 7:00 en het hanteren van de WHO-norm van 8 uur aaneengesloten rustmomenten
 - Afschaffen nachtvluchten over Aalsmeer en Kudelstaart
 - Baanonderhoud alleen in dal perioden
 - Rationalisatie behandeling Schiphol als alledaagse commerciële onderneming
 - Aansporing Schiphol tot goed 'nabuurschap'
 - Een deel van de opbrengst van de Vliegbelasting moet ten goede komen aan de inwoners van Aalsmeer en Kudelstaart. Deze gelden kunnen dan worden aangewend voor maatregelen die de leefbaarheid en de gezondheid ten goede komen.
-
- *Meten is weten;* We pleiten voor het uitbreiden van het netwerk van meetapparatuur voor geluid en uitstoot door de hele gemeente. De gemeente Aalsmeer kan hier zelfstandig het initiatief nemen en daarbij samenwerken met de andere regiogemeenten.
 - *Samenwerking gemeenteraad;* Er is de laatste jaren goed samengewerkt binnen de gemeenteraad en met het college om Aalsmeer met één stem te laten spreken. Dit zien we graag gecontinueerd zodat we op de meest effectieve wijze naar buiten kunnen blijven handelen en communiceren.
 - *Samenwerking regio;* We continueren het overleg tussen de verschillende afdelingen van D66 in de regio zodat we als regionale afdelingen als een stem blijven spreken, met name richting onze Tweede – en Eerste Kamer fracties.
 - *Actiegroepen;* We ondersteunen de argumentatie en acties van de Stichting Recht op Bescherming tegen Vlieghinder dat een gezamenlijk initiatief is van enkele lokale actiegroepen om juridische actie richting Schiphol te ondernemen met name wat betreft de volksgezondheidsaspecten.

5. Zorg en welzijn

Visie:

De kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg staan onder druk, ook in Aalsmeer en Kudelstaart. Daarom moet de nadruk van beleid en toekomstplannen op preventie liggen. Leefstijl in plaats van pillen. Individuele zorgvragen zijn zo nauw verbonden met sociale en psychische problematiek dat de domeinen zorg en welzijn inmiddels een intensieve samenwerking kennen.

De welzijns- en zorgsector moet samen met de gemeente en inwonersinitiatieven een wezenlijke bijdrage leveren aan het ontlasten van het zorgstelsel. In een toekomstbestendig stelsel zijn zorg- en welzijnsoplossingen en samenredzaamheid complementair aan elkaar. Met de verschuiving van zorg naar welzijn en van welzijn naar gemeenschapszin moet de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid ook op lange termijn worden geborgd. Het welzijnswerk slaat hierbij een brug tussen de zorg en de lokale gemeenschappen.

Acties:

- *Seniorenhuisvesting*; Nieuwe woonconcepten voor senioren moeten worden geïntegreerd in gebiedsontwikkelingen;
- *Voorzorgcirkels*; Voorzorgcirkels zijn informele netwerken van mensen die dicht bij elkaar in de buurt wonen en elkaar ondersteunen om zo de druk op de gezondheidszorg te verlichten;
- Inzetten op verstevigen sociale cohesie door initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan gemeenschapszin en omzien naar elkaar, zoals bijvoorbeeld het periodiek gezamenlijk eten in buurthuizen en sport en spelactiviteiten;

- *Integrale zorgvoorzieningen*; De gemeente zorgt voor de ontwikkeling van integrale eerstelijns zorgvoorzieningen. Dat wil zeggen dat eerstelijnszorg, zoals huisartsen, op dezelfde plaats een onderdak heeft als de sociale- en zorgondersteuning. De meerwaarde van het op een plek combineren van huisartsen en overige eerstelijnszorg en aansluitende zorgondersteuning staat inmiddels vast. Er moet nu fysieke ruimte worden gecreëerd om die samenwerking mogelijk te maken en uit te breiden.
- *Verpleeghuisplekken*; Het aantal verpleeghuisplekken in Aalsmeer en Kudelstaart moet minimaal op peil blijven om in de (toenemende) behoefte aan deze plekken te kunnen blijven voorzien;
- *Samenkomen en samenwerking tussen maatschappelijke – en sportorganisaties*; Samenwerking versterkt het maatschappelijk welzijn van de inwoners van Aalsmeer, als groep of als individu.
- *(Sport)ontmoeting*; in samenwerking met de diverse sportverenigingen moet er een vervoersondersteuning geregeld worden om mensen die slecht ter been zijn de gelegenheid te bieden om sportwedstrijden bij te wonen.

Gezondheid en Preventie

Visie:

Onze wereld wordt steeds meer geregeerd door fast-food en vervuiling door onder meer plastics en PFAS met alle kans op een slechte gezondheid. Een goede gezondheid is belangrijk voor een goed leven. Niet alleen een fysieke gezondheid maar ook en niet onbelangrijk een goede geestelijke gezondheid.

Gezondheid begint in de wijk: de lucht die we inademen, het groen dat we zien en de mensen om ons heen. Een gezonde omgeving voorkomt problemen, versterkt welzijn en maakt dat zorg later minder zwaar belast wordt. Een gezonde levensstijl draagt bij aan levensgeluk en voorkomt ziekte.

Daarom zetten wij in op buurten die uitnodigen tot beweging en ontmoeting, veilige fietsroutes, groene wandelpaden en toegankelijke sportvoorzieningen. We stimuleren

gezonde keuzes met initiatieven zoals gezonde schoolkantines, rookvrije speelplekken en steun aan sportverenigingen en culturele organisaties. Ook stimuleren we gezonde voeding door samen te werken met scholen, horeca en supermarkten, zodat gezonde keuzes vanzelfsprekender worden.

Het bevorderen van gezond leven is niet alleen een individuele verantwoordelijkheid, maar een gezamenlijke opdracht van gemeente, inwoners, scholen, verenigingen en bedrijven. Zorg is een basisrecht, geen vangnet. Wij staan voor toegankelijke zorg dichtbij huis, waarbij preventie het uitgangspunt is.

Acties:

- *Vitale Buurten en Wijken*; Buurthuizen in de wijk moeten worden gestimuleerd en gefaciliteerd omdat daar gelegenheid wordt geboden tot ontmoetingen in elke wijk, samen eten, en buurtactiviteiten in het algemeen. Buurthuizen moeten ontmoetingsplekken worden met een vrije inloop. Waar mogelijk moet dit worden gecombineerd met de bibliotheekvoorzieningen;
- *Uitvoeringsagenda Inclusie en Toegankelijkheid*: Iedereen moet, ongeacht achtergrond, gezondheid of beperking gelijke kansen hebben om deel te nemen aan de samenleving. Stoepen, wandelgebieden, overheidsgebouwen en sport en recreatieterreinen dienen goed begaanbaar en toegankelijk te zijn voor hen die moeilijk ter been zijn of een visuele handicap hebben. Er zijn voldoende openbare en toegankelijke toiletten, zodat iedereen zonder zorg naar buiten kan;
- *Mantelzorg*; Mantelzorg verdient meer aandacht ook al omdat mantelzorg een steeds belangrijkere rol zal spelen binnen de gezondheidszorg. De gemeente moet zorg dragen voor een goede mantelzorgondersteuning inclusief respijtzorg (waarbij de mantelzorgers even een moment vrijaf kunnen plannen).
- *Betrekken en activeren van mensen*; Aalsmeerse en Kudelstaartse sport- en cultuurinstellingen moeten worden aangemoedigd ouderen, jongeren en mensen met een beperking of aandoening bij hun activiteiten te betrekken. De gemeente ontwikkelt samen met de partners een vervoersplan om deze groepen van vervoer te voorzien richting deze activiteiten;
- *Mentale gezondheid*; Mentale gezondheid dient in het lokale beleid wordt verwerkt via de pijlers educatie, signalering en ondersteuning, bij de inrichting van de fysieke en sociale omgeving en door middel van regelgeving. De 'Handreiking Mentale Gezondheid' van de VNG biedt een kader voor gemeentelijke implementatie;
- *Gezonde voeding*; Is belangrijk voor een gezond leven. Er moet hierover meer voorlichting worden gegeven. Dit kan bijvoorbeeld in combinatie met kooklessen op basisniveau en in het kader van culturele uitwisseling in de wijken.
- *Ondersteuningspunten lotgenoten*; er moeten in de gemeente Aalsmeer ontmoetingspunten of inlooppunten komen waar mensen die behoefte hebben aan een gesprek om specifieke ervaringen te delen samen kunnen komen. Dit kan eventueel regionaal opgepakt worden zoals bijvoorbeeld het Adamas centrum voor mensen die op enige manier in hun directe omgeving met kanker worden geconfronteerd.

Bewegen en Ontspannen

Aalsmeer en Kudelstaart herbergen traditioneel veel actieve – en op hoog niveau presterende sportverenigingen. De sportverenigingen zijn ook erg belangrijk in het samenbrengen van mensen. Ze zorgen voor ontspanning, ontmoeting, sociale cohesie en de integratie en acceptatie van nieuwkomers binnen de gemeente. Ze zijn ook zeer belangrijk voor de lichamelijke en sociale ontwikkeling van jongeren.

Recreatie is belangrijk om veel van dezelfde redenen als die gelden voor sport. Recreatieve ontspanning, al dan niet in de buitenlucht, zorgt voor de broodnodige ‘ontstressing’ in deze drukke tijden en voor een gezonde geest in een gezond lichaam.

Acties:

- *Rust en stiltepunten*; Voldoende recreatiemogelijkheden op loopafstand van zowel woon- als werkgebieden afhankelijk van de omgeving, Hierdoor ontstaat de mogelijkheid op korte afstand even uit de drukte te kunnen stappen;
- *Financiële ondersteuning*; Geld mag nooit een belemmering zijn om aan sport te kunnen deelnemen. Alle sportorganisaties in Aalsmeer en Kudelstaart moeten een mogelijkheid bieden om mensen die niet in staat zijn om de volledige contributie te betalen of sportmiddelen aan te schaffen toch volledig te laten meedoen. Waar nodig zal de gemeente financiële ondersteuning bieden waar de sportorganisaties zelf niet in staat zijn dit te doen via het sport- en cultuurfonds;
- *Aalsmeerpas*; De Aalsmeerpas zal in de vernieuwde vorm ook een breed aanbod bieden aan beweging en sportbeleving;
- *Zwemles*; Aalsmeer is een waterrijke gemeente waar iedereen de nodige zwemvaardigheid nodig heeft. Dit is alleen al een kwestie van veiligheid. De gemeente faciliteert, stimuleert en ondersteunt zwemlessen voor de jeugd tot minimaal diploma B. Ook hier geldt dat de gemeente, waar nodig, een financiële ondersteuning biedt zodat niemand buiten de boot valt zonder diploma. Kinderen van ouders met een laag inkomen kunnen gratis hun zwemdiploma A en B halen.

Armoede en Schuldhulpverlening

Leven in schulden en armoede is een vicieuze cirkel met grote gevolgen, zoals stress, slechte gezondheid en uitsluiting. De gemeente staat voor de uitdagende taak om inwoners met problematische schulden te helpen. Daarbij wordt niet alleen ingezet op het aanpakken van de schulden, maar ook op het voorkomen van armoede en schulden en daarmee preventie.

Armoede is meer dan alleen gebrek aan geld. Het kan een web van problemen veroorzaken die elkaar versterken. Economische tegenslagen, ingrijpende gebeurtenissen zoals een scheiding, sociale druk en beperkte vaardigheden maken het leven dan een zware uitdaging. Armoede heeft verstrekkende gevolgen. Voor mensen kan het leiden tot gezondheidsproblemen, sociale uitsluiting, schulden en dakloosheid. D66 vindt dat het aanpakken van armoede is niet alleen een kwestie van solidariteit is, maar ook van maatschappelijke noodzaak. In Aalsmeer kennen de meeste minimaregelingen een grens van 125% van het minimum inkomen. D66 vindt dat die grens 130% moet zijn.

Acties:

D66 staat een verruiming van de in Aalsmeer geldende inkomensnormen voor het gebruik van minimaregelingen naar 130% en voor meer gedifferentieerde percentages voor ondersteuning zodat bij het bereiken van een bepaalde inkomensnorm niet in een keer alle regelingen vervallen;

- D66 vindt dat “Voorkomen beter is dan genezen” en het uitgangspunt moet zijn bij preventie. Daarom moet er blijven geïnvesteerd worden in bewustwording, vaardigheden en wilskracht bij inwoners om de eigen financiën op orde te hebben en houden, waardoor problematische schuldsituaties voorkomen worden. Dit in samenwerking met partners, zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie.

6. Economie

Visie:

We willen inzetten op een sociale, hoogwaardige en innovatieve economie, waarin arbeidsmigratie tegen lage lonen en onder slechte omstandigheden wordt tegengegaan.

Dit vraagt nadrukkelijk om een visie op de Aalsmeerse Economie van de toekomst en een daaraan gekoppelde gericht arbeidsmigratiebeleid en scherpe keuzes, die de omvang en samenstelling van arbeidsmigratie beïnvloeden. Tegelijkertijd vraagt het ook van ondernemers dat zij zich moeten richten op technologie en innovatie om de vraag naar laagbetaalde arbeid te verminderen.

Om tot een toekomstbestendige lokale economie te komen moeten we vol inzetten op circulariteit en een betere samenwerking tussen ondernemers onderling en tussen de ondernemers en de gemeente.

Een gezonde economie is voorwaarde voor een gezonde gemeente. Maar een gezonde gemeente is ook voorwaarde voor een gezonde economie. Een gezonde samenwerking leidt tot het beste resultaat.

Acties:

- *Circulaire economie*; D66 wil samen met de Aalsmeerse ondernemers tot een plan voor een meer circulaire economie kunnen komen. Dit geldt zowel voor de mogelijkheid voor de reparatie van producten, de inname van specifieke afvalstromen zoals bijvoorbeeld batterijen of verpakkingsmateriaal, als het (her)inrichten van bedrijfsprocessen;
- *Duurzaam en circulair gebruik CO2 overschot*; Op dit moment maken kwekerijen gebruik van de CO2 leiding vanuit Rotterdam. Hierbij wordt de CO2 uit de Rotterdamse haven gebruikt door kwekers die CO2 nodig hebben bij de bloem-,

groente- en fruitteelt. De gemeente moet samenwerken met de gebruikers zodat dit voorbeeld voor een duurzame – en circulaire economie kan blijven bestaan;

- *Internet*: De hele gemeente Aalsmeer dient een glasvezeldekking te krijgen met een minimale snelheid van 1Gbps voor iedere aansluiting;
- *MKB-beleid*: De gemeente Aalsmeer moet op de lijst van de jaarlijkse MKB-vriendelijkste gemeente tot de top 10 behoren;
- *Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen*; Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) moet als integraal onderdeel van het duurzaam ondernemen gestimuleerd worden. Dit beslaat alle betrokken gebieden van circulariteit, corporate governance, en gelijke behandeling tot eerlijke beloning en verantwoordelijke behandeling van werknemers;
- *Inzet arbeidsmigranten*; Er zal een gemeentelijk overleg met de ondernemers in Aalsmeer gevoerd moeten gaan worden over de inzet van arbeidskrachten die vanuit het buitenland worden geworven; de (lokale) beschikbare arbeidskrachten maken onderdeel uit van het bedrijfsmodel en een gebrek hieraan betekent dat het bedrijfsmodel hier niet haalbaar is. Die fundamentele discussie moet gevoerd (kunnen) worden om het aantal arbeidsmigranten terug te brengen naar een maatschappelijk verantwoord aantal;
- *Ondernemersvereniging*; Het wordt voor bedrijven op bedrijventerreinen verplicht om lid te worden van de bij het bedrijventerrein behorende ondernemersvereniging. Hierdoor kunnen makkelijker afspraken gemaakt worden met de gemeente en worden de bedrijven collectief verantwoordelijk voor het naleven van de afspraken op het betreffende terrein;
- *Inkoop en aanbesteding*; De gemeente moet, binnen de regels, voorrang verlenen aan lokale maatschappelijk verantwoordelijke ondernemers bij aanbestedingen en in de uitvoering;
- *Leegstand bedrijfspanden*; De leegstand van winkel- en bedrijfspanden leidt tot een negatieve beïnvloeding van de lokale economie en schaadt het dorpsgezicht. D66 vindt dat wanneer er sprake is van leegstand in nauwe samenwerking met de eigenaar en de lokale winkeliersvereniging gezocht worden naar een alternatieve - al dan niet tijdelijke - invulling zodat er aan de leegstand een einde komt. De geldende regels worden neergelegd in een leegstandsverordening die in samenwerking met alle betrokken partijen wordt opgesteld;
- *Toelevering winkels*; Het moet worden bevorderd dat de toelevering van met name de grootwinkelbedrijven gebeurt door middel van elektrische voer- of vaartuigen;
- *Werkruimte ZZP-ers*; Er moet binnen de verschillende wijken van Aalsmeer ruimtes beschikbaar zijn waar ZZP-ers kunnen samenkomen en (samen)werken.
- *Stedenband Oekraïne*; De gemeente Aalsmeer gaat op zoek naar een passende Oekraïense gemeente om een 'stedenband' mee aan te gaan. Dit versterkt de band met deze steden, kan de Oekraïense gemeente helpen bij de ontwikkeling en wederopbouw, geeft een kans aan Oekraïense en Aalsmeerse ondernemers, en kan bijdragen aan een nog betere opvang van Oekraïense vluchtelingen en helpen bij een uiteindelijke terugkeer van de vluchtelingen richting Oekraïne.

7. Onderwijs

Visie:

Onderwijs vormt de basis van welvaart. Zonder onderwijs en het doorgeven van kennis en kunde komt de economie tot stilstand. De ondersteuning van het onderwijs is dan ook op de eerste plaats een taak van de nationale overheid. Dit zijn de punten waar de gemeente een taak heeft, of in ieder geval kan bijdragen.

Acties:

- *Integraal Huisvestingsplan scholen:* De schoolgebouwen voldoen aan de hoogste standaarden van duurzaamheid, milieu en ventilatie;
- *Groene buitenruimte;* Iedere school heeft voldoende groene buitenspeelplaatsen;
- *Lokale binding en cultuur;* Op iedere school is informatie aanwezig over de gemeente Aalsmeer met name op gebied van lokale geschiedenis en lokale maatschappelijke-, sport, - en recreatieverenigingen, duurzaamheid en digitale ontwikkeling;
- *Erkenning studie en ervaring;* De gemeente zet zich in om buitenlandse diploma's, certificaten en opleidingen in het algemeen erkend te krijgen. Dit vergt met name een lobby richting Rijksoverheid. In de tussentijd worden houders van buitenlandse diploma's met werkgevers in contact gebracht met de houders van deze buitenlandse diploma's en eventuele relevante werkervaring zodat er optimaal gebruik gemaakt wordt van de aanwezige ervaringen binnen Aalsmeer en Kudelstaart.
- *Technische campus;* Er wordt samen met het lokale bedrijfsleven een campus opgericht voor het (verder) opleiden en bijscholen van (potentieel) technisch- en technologisch personeel;

8. Kunst en Cultuur

Visie:

Kunst en cultuur zijne krachtige middelen voor persoonlijke ontwikkeling, sociale cohesie, en welzijn. Het biedt mogelijkheden voor zelfexpressie, verwerking van ervaringen, inspiratie, ontmoeting en het aanleren van nieuwe vaardigheden. Actieve of passieve deelname aan kunst en cultuur bevordert de gezondheid en het algehele welzijn. Aalsmeer kent van oudsher een boeiend en bloeiend cultureel leven.

Acties:

- *Meer kunst*; Er moet voldoende geld worden vrijgemaakt voor Kunst in de openbare ruimte. Dit kan mede gevonden worden in de lopende en komende grondexploitaties. Aalsmeer groeit, cultuur groeit mee.
- *Gemeentelijke kunstroute*; tussen de kunstwerken in de openbare ruimte moet een uitgestippelde route wordt gecreëerd met uitleg, in schrift en interactief, over de werken, de kunstenaar;
- *Kunst, cultuur & jongeren*; Muziek, kunst en cultuur geven een mogelijkheid aan jongeren hun gevoelens te uiten, ambities waar te maken, los te komen van frustraties, en even uit de hectiek van het dagelijks leven te ontsnappen. Er moet niet alleen op scholen voldoende gelegenheid zijn voor deze onderwerpen, maar (juist) ook buiten schooltijd moet er voldoende gelegenheid zijn om lessen te volgen en zelfstandig creatief aan de slag te kunnen. Aalsmeerse instellingen worden aangemoedigd en ondersteund om meer jongeren in deze behoeften te ondersteunen, ongeacht de financiële mogelijkheden van het gezin;
- *Bibliotheek en buurtvoorziening*; Voor iedere buurt dient een bibliotheek bereikbaar te zijn. Niet alleen voor boeken, maar ook voor ontmoeting, gezelligheid, taallessen, toegankelijke overheidsinformatie, digitale hulp en projecten voor mensen die laaggeletterd zijn. Zo versterken bibliotheken wijken

en dorpen. Dit betekent dus op zijn minst een bibliotheekvoorziening extra in Aalsmeer-Oost

- *Museale kunst*; Het Flower Art Museum (FAM) wordt verbouwd waarbij er ruimte komt voor een algemeen cultureel ontmoetingspunt. Het FAM moet worden ondersteund in hun doelstelling een officiële museale status te verwerven. Hierdoor wordt voor het FAM een meer stabiele inkomstenbron gegarandeerd waarbij het voor de gemeente makkelijker wordt ook andere culturele doelstellingen te realiseren, zoals bijvoorbeeld een cultureel ontmoetingspunt. Daarom moet de gemeente het FAM actief ondersteunen bij het behalen van deze doelstelling;
- *Archeologisch onderzoek*; Er zal een betere ondersteuning voor archeologisch onderzoek moeten komen. Te vaak wordt archeologisch onderzoek afgedaan vanachter een bureau. Er moet meer actief veldwerk plaatsvinden met name bij bouwprojecten;
- *Fort Kudelstaart*; Het Fort bij Kudelstaart wordt verkocht aan een Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud (POM) waarbij er bij de verhuur exclusieve ruimte wordt gegeven aan kleinschalige horecavoorzieningen en ruimtes voor maatschappelijk gebruik.

9. Meedoen, bestuur, organisatie en financiën

Visie:

Mensen in de samenleving staat voor de actieve betrokkenheid van individuen bij sociale en maatschappelijke activiteiten. Dit omvat zowel formeel werk, onderwijs, vrijwilligerswerk, als informele betrokkenheid bij gemeenschappen en sociale netwerken. Het benadrukt dat iedereen de mogelijkheid moet hebben om mee te doen en bij te dragen aan een gezonde en inclusieve samenleving.

D66 is voorstander van een zo breed mogelijke inzet op het betrekken van inwoners. Door het gebruik van de kennis en kunde van de inwoners wordt beleid en de uitvoering beter.

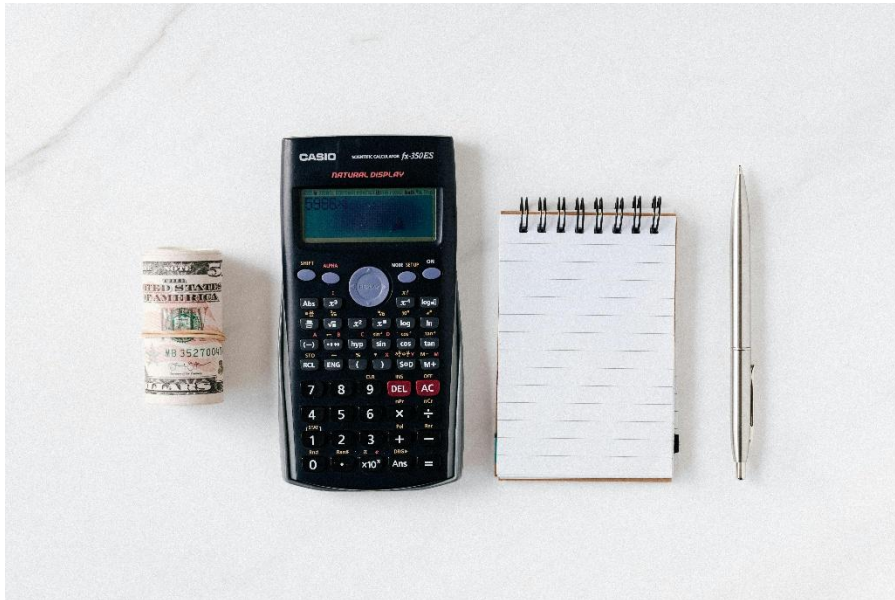
Vanuit de inwoner wordt duidelijk gemaakt welke belangen een rol spelen bij een opgave en welke keuzes gemaakt kunnen en moeten worden. En bovenal wordt kennis en kunde ingebracht. Dit leidt tot een beter begrip en zorgt voor een grotere betrokkenheid. Inwonersparticipatie kan zowel direct in gesprek met de inwoners, als indirect door middel van online participatie plaatsvinden. Hierbij wordt aan de volgende mogelijkheden gedacht:

Acties:

- *Loting*; Er moet in het kader van participatie meer gebruik gemaakt worden van (gewogen) loting. Dat wil zeggen dat inwoners willekeurig worden ingeloot om mee te doen aan de inspraak. Dat betekent dat iedereen even veel kans heeft om mee te praten en dat ook groepen die nu niet altijd gehoord worden, ook een stem krijgen;
- *Co-creëren*; Bij de ontwikkeling van beleid en plannen moet een vorm van samenwerking worden gekozen waarbij alle belanghebbenden een gelijkwaardige invloed hebben op het proces en het eindresultaat. Het doel is om gezamenlijk tot een beter, waardevoller resultaat te komen dan wanneer dit door slechts een beperkt aantal partijen was gedaan.
- *Buurtbudgetten*; Buurtbewoners mogen zelf beslissen over de besteding van een deel van het geld voor hun buurt met zo min mogelijk interventie en controle vanuit de gemeente;

- *Right to Challenge*; Kan het beter? Doe het beter! Het recht de gemeente 'uit te dagen' moet altijd een optie zijn voor inwoners en organisaties wanneer zij betere plannen hebben. Inwoners, wijkorganisaties en maatschappelijke organisaties kunnen de gemeente uitdagen als zij menen lokale voorzieningen beter, anders of goedkoper en met meer draagvlak uit te kunnen voeren. De gemeente draagt middelen en verantwoordelijkheden over. De gemeente brengt dit recht frequent onder de aandacht van inwoners en maatschappelijke organisaties (en daagt ook zelf uit).

10. Bestuur, financiën en dienstverlening.

Visie:

Een gezonde financiële positie en een duurzame begroting vormen de basis voor een hoogwaardige gemeentelijke dienstverlening. D66 heeft de afgelopen jaren actief meegewerkt aan het gezond houden van de gemeentebegroting. Dit beleid willen we voortzetten. En de keuzes maken die nodig zijn, waarbij we weten dat niet alles kan. Daarbij geldt wel dat de lasten voor inwoners minimaal gelijk moeten blijven.

Acties:

- *Budgetrecht*; Het budgetrecht van de gemeenteraad is een van de pilaren waarop het concept van democratie is gebouwd. Bij de uitoefening van dit recht zullen wij niet alleen kijken naar van de financiële kant van dit recht, maar ook en vooral kijken naar wat met de inzet van dit geld aan maatschappelijk prestatie en effect wordt bereikt. Dat geldt niet alleen voor de terreinen waar de rijksoverheid taken van zichzelf naar de gemeenten verplaatst heeft (medebewind) maar ook voor de andere meer autonome taken die door de gemeente worden uitgevoerd. Beleid en uitvoering moeten richting hebben en getoetst worden aan het te bereiken maatschappelijk effect;
- *Dienstverlening*; De gemeente is er voor haar inwoners. En beschermt haar inwoners. Dat betekent nabijheid en zichtbaarheid ook voor wat betreft de dienstverlening. Inwoners moeten met vraagstukken terecht kunnen in het gemeentehuis van Aalsmeer op welk gebied dan ook;
- *Communicatie*; Communicatie met inwoners is belangrijk. Een duidelijke en leesbare boodschap, een helder verhaal en consistentie in handelen. Naast een goede communicatiestrategie moet er ook een communicatieprotocol worden opgesteld waarin de minimumvereisten van inhoud en termijnen worden neergelegd. Dit protocol is uitdrukkelijk bedoeld om wederzijdse verwachtingen vooraf helder neer te zetten, zodat de kans op teleurstellingen wordt geminimaliseerd;

- *Welkomstpakket nieuwe Aalsmeerders*; Nieuwe inwoners in Aalsmeer en Kudelstaart krijgen een welkomstpakket met basisinformatie over Aalsmeer. Dit pakket bevat de onder meer alle relevante adressen van de gemeente, sportverenigingen en maatschappelijke organisaties en een beknopte geschiedenis van Aalsmeer en de wijk of buurt waar men komt wonen. Waar nodig zal er naast de Nederlandse taal de informatie in het Engels worden weergegeven en waar passend en mogelijk in de moedertaal van de nieuwkomer;
- *Gemeentelijke samenwerking*; Intergemeentelijke samenwerking levert niet alleen nieuwe ideeën op maar kan ook tijd en geld besparen. De gemeente dient actief de samenwerking op te zoeken zowel in de regio als landelijk. Dat kan via de bestaande samenwerkingen zoals de regio Amstelland-Meerlanden (AM), Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), maar ook op individuele en ad hoc samenwerkingsverbanden; de instelling moet gericht zijn op het zoeken van samenwerking met andere gemeenten en instellingen en daarmee dus actief buiten de eigen gemeentegrenzen kijken;
- *Algoritmes als hulpmiddel*; Altijd met transparantie en maatschappelijke meerwaarde. De gemeente zorgt voor openheid over het gebruik van algoritmes en garandeert dat hun inzet bijdraagt aan maatschappelijke doelen zoals efficiëntie, gelijkheid en duurzaamheid met ruimte voor publieke evaluatie en feedback.

11. Veiligheid en Weerbaarheid

Visie:

We leven in een tijd die een lange periode ongedacht is. Plotseling staan oorlog en onzekerheid voor het eerst in tijden weer op onze stoep. Dit vraagt om een aanpassing in denken en doen. Maar vraagt vooral om rustig te blijven en zo veel mogelijk het gekozen leven te blijven leven.

Op het gebied van persoonlijke vrijheid en veiligheid zijn de statistische cijfers beter dan ooit. Maar dat betekent niet dat het gevoel van veiligheid beter is geworden. Het betekent ook niet dat onveiligheid niet meer bestaat. Er valt dus nog steeds iets te doen. Of het nu gaat over het weerstand bieden en rekening houden met internationale onveiligheid. Of dat het gaat over persoonlijke onveiligheid.

Veel van deze zaken hangen samen met de voorstellen die al eerder in de teksten hierboven zijn aangeboden en het organisatievermogen dat daarmee samenhangt. Hierbij nog een aantal aanvullingen:

Acties:

- *Samenredzaamheid*; Inwoners zijn individueel en samen in staat bent zich te redden, grenzen aan te geven en tegelijkertijd ook rekening te houden met de ander. Het gaat hierbij om een combinatie van fysieke, sociale, emotionele en mentale kwaliteiten, die je helpen om je staande te houden in verschillende situaties en dus ook in situaties van crises. De gemeente ondersteunt hierbij, geeft voorlichting en faciliteert. Te denken valt aan voorlichtingsmateriaal, het organiseren van informatiebijeenkomsten voor wijken en buurten en het ter beschikking stellen van materiaal;
- *Noodsteunpunten*; In elke wijk is een noodsteunpunt aanwezig waar inwoners terecht kunnen in situaties van crisis, zoals langdurige stroomuitval of andere

noodsituaties. Daarbij moet niet alleen gedacht worden aan buurthuizen, maar ook aan sporthallen, wijkcentra en het gemeentehuis;

- *Wijkagent*; Iedere wijk heeft een aanspreekbare en zichtbare wijkagent. De wijkagent weet wat er speelt en leeft in de wijk en is ook bekend bij de wijkbewoners. De wijkagent krijgt daarbij weer tijd en ruimte om mensen te kennen, problemen te voorkomen én gezag in de buurt op te bouwen. Dit doet hij is nauwe samenwerking met de buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) die een grotere rol krijgen in het zichtbare toezicht in de wijken;
- *Veiligheid op straat*; Er moet een meldpunt komen voor onveilige situaties in de openbare ruimte.